

CYNGOR GWYNEDD – Adroddiad i Gabinet Cyngor Gwynedd

Teitl yr eitem:	Adroddiad Perfformiad Blynyddol a Hunanasesiad Cyngor Gwynedd 2023/24
Aelod Cabinet:	Cyng. Dyfrig Siencyn
Swyddog perthnasol:	Dewi Wyn Jones, Rheolwr Gwasanaeth Cefnogi Busnes y Cyngor
Dyddiad y cyfarfod:	17 Medi 2024

1. Penderfyniad a Geisir:

Cymeradwyo Adroddiad Perfformiad Blynyddol a Hunanasesiad Cyngor Gwynedd 2023/24 ac argymhell i'r Cyngor Llawn ei fod yn ei fabwysiadu.

2. Y rheswm pam fod angen i'r Cabinet wneud y penderfyniad:

Yn unol â chyfundrefn rheoli perfformiad y Cyngor, cyflwynir Adroddiad Perfformiad Blynyddol a Hunanasesiad Cyngor Gwynedd 2023/24 i'r Cabinet yn gyntaf am gymeradwyaeth.

3. Cyflwyniad a Rhesymeg

3.1 Cefndir/ Cyflwyniad

Mae'r adroddiad hwn yn darparu gwybodaeth ynghylch y cynnydd yn erbyn yr hyn a nodir yng Nghynllun Cyngor Gwynedd 2023-2028 yn ystod 2023/24. Y bwriad yw darparu adroddiad cytbwys, sy'n rhoi sylw i'r agweddau na lwyddwyd i'w cyflawni yn ogystal ag i'r agweddau llwyddiannus. Nodir fod yr hunanasesiad yn ofyn statudol o dan Ddeddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021.

Mae adrodd yn rheolaidd yn ofyniad monitro hanfodol o fewn trefniadau rheoli perfformiad y Cyngor. Rydym yn monitro ein perfformiad yn rheolaidd mewn cyfarfodydd herio perfformiad Adrannol ac yn cyflwyno adroddiadau perfformiad Aelodau Cabinet unigol i gyfarfodydd o'r Cabinet ar gylch yn ystod y flwyddyn yn ogystal â llunio'r adroddiad hwn i werthuso cynnydd.

Mae Adroddiad Perfformiad Blynyddol a Hunanasesiad Cyngor Gwynedd 2023/24 (**Atodiad 1**) wedi ei strwythuro er mwyn adlewyrchu fformat Cynllun Cyngor Gwynedd 2023-2028. Yn unol â fersiwn y llynedd mae Hunanasesiad y Cyngor wedi'i ymgorffori o fewn yr Adroddiad Perfformiad Blynyddol. Yn y rhan gyntaf canolbwyntir ar berfformiad prosiectau Cynllun y Cyngor a'r gwaith dydd i ddydd tra mae'r ail ran yn cynnwys yr

Hunanasesiad. Nodir fod yr adroddiad yn llawer mwy cryno nac yn y gorffennol a'r bwriad oedd ei gwneud yn ddogfen sy'n rhwyddach i'w darllen tra'n parhau i roi sicrwydd i'r darllenydd fod y Cyngor yn adrodd yn ystyrlon ar ei berfformiad. *(Noder fod rhywfaint o waith pellach i'w wneud o ran dyluniad y ddogfen)*

Mae dyletswydd i gyhoeddi adroddiad sy'n nodi casgliadau'r hunanasesiad unwaith mewn perthynas â phob blwyddyn ariannol ac i gwblhau'r gwaith "cyn gynted ag bo'n rhesymol ymarferol ar ôl diwedd y flwyddyn ariannol y mae'n ymwneud â hi."

Nodir dyletswydd hefyd i ymgynghori o leiaf unwaith mewn blwyddyn ariannol gyda phobl leol, busnesau lleol, staff y Cyngor a'r undebau llafur. Dylid defnyddio'r ymgynghoriadau hyn i gael adborth ar y graddau y mae'r awdurdod yn cyflawni'r gofynion perfformiad. Mae'n ofyn statudol fod sylw yn cael ei roi i ganlyniadau'r ymgynghoriad wrth baratoi'r hunan asesiad a chadarnheir fod hyn wedi ei wneud a'i amlygu yn y ddogfen.

Y Grŵp Llywodraethu sydd wedi arwain/cymryd trosolwg o'r broses hyn o fewn y Cyngor er mwyn sicrhau fod y gwaith yn cael ei berchnogi a'i arwain ar lefel strategol.

Nodir bod rhaid yn ôl y Ddeddf cyflwyno drafft o'r adroddiad hunanasesu i'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio cyn iddo gael ei fabwysiadu yn derfynol er mwyn rhoi cyfle iddynt gyflwyno unrhyw sylwadau ac argymhellion. Bydd angen rhoi ystyriaeth i'r rhain pan fydd y ddogfen yn cael ei chyflwyno yn ffurfiol i'r Cabinet a'r Cyngor. Os oes argymhellion i newid nad ydynt yn cael eu mabwysiadu rhaid adrodd y rhesymau am hyn yn ffurfiol.

Cafodd Cadeirydd ac Is-gadeirydd y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio gyfle i fwydo i mewn i'r broses o lunio'r adroddiad a hefyd i ddarparu sylwadau ar fersiwn ddrafft dros yr wythnosau diwethaf.

Bu i'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio drafod yr hunanasesiad yn ei gyfarfod ar y 5ed o Fedi. Awgrymodd y Pwyllgor fod angen gwneud mân addasiadau o ran eglurder a mae'r fersiwn ddiweddaraf yn adlewyrchu'r addasiadau hyn.

3.2 Rhesymeg a chyfiawnhad dros argymhell y penderfyniad

Mae trefniadau adolygu ac adrodd ac asesu ar berfformiad y Cyngor wedi bod yn destun newid deddfwriaethol drwy drefniadau Rhan 6 o Ddeddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021. Mae hyn yn gofyn i'r Cyngor fesur ei berfformiad yn erbyn tair agwedd sef;

- (a) Ei fod yn cyflawni ei swyddogaethau yn effeithiol
- (b) Ei fod yn defnyddio adnoddau yn economaidd, effeithiol, effeithlon a
- (c) Bod ei drefniadau llywodraethu yn effeithlon yn cyflawni hyn.

Mae'r adroddiad yma yn ymateb i'r gofynion newydd yma. Ceisir adborth ar gynnwys yr Adroddiad Perfformiad Blynyddol a Hunanasesiad drafft hwn ar gyfer 2023/24, cyn i'r Cyngor gymeradwyo'r ddogfen derfynol ym mis Hydref 2024.

Deddf Cydraddoldeb 2010

Fel rhan o'r broses o baratoi Cynllun y Cyngor 2023-28 paratowyd Asesiad Effaith Cydraddoldeb (a gyflwynwyd i'r Cabinet ar 20 Chwefror 2024 ac i'r Cyngor Llawn 07 Mawrth 2024). Nid yw'r asesiad ar y Cynllun yn ei gyfanrwydd yn canfod unrhyw effaith fyddai'n cyfiawnhau gwyro oddi wrth yr argymhelliad a rhagwelir elfennau fyddai ag effaith positif. Cyfrifoldeb Arweinyddion Prosiect yw cynnal Asesiad Effaith Cydraddoldeb llawn ar brosiectau unigol.

Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015

Er mwyn cwrdd â gofynion Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol mae angen i ni adrodd ar yr hyn yr ydym wedi ei wneud i gyfrannu tuag at egwyddorion y Ddeddf ac yn benodol yr amcanion llesiant sydd wedi eu mabwysiadu gennym. Mae'r adroddiad hwn wedi'i lunio ar sail ein hamcanion llesiant (y saith maes blaenoriaeth) gan amlinellu'r hyn sydd wedi ei gyflawni yn y cyfnod dan sylw. Er hwylustod hefyd ceir tabl ar ddiwedd rhan gyntaf yr adroddiad yn nodi'r amcanion y mae'r prosiectau'n cyfrannu tuag atynt.

3.3 Camau nesaf ac amserlen

Bydd y Cyngor Llawn yn trafod ac yn derbyn, neu beidio, yr adroddiad yn ei gyfarfod ar 3 Hydref 2024. Pan fydd yr adroddiad terfynol wedi'i gymeradwyo gan y Cyngor bydd yn cael ei gyhoeddi. Trefnir hysbysu'r cyhoedd o'r adroddiad drwy gyfathrebu'r adroddiad a'r prif lwyddiannau yn weledol ar gyfryngau cymdeithasol, yn ogystal â thrwy argraffu a rhannu copïau drwy gyfryngau a lleoliadau arferol y Cyngor e.e. llyfrgelloedd.

4. Sylwadau Swyddogion Statudol

4.1 Prif Swyddog Cyllid

Mae'r Adroddiad Perfformiad Blynyddol a'r Hunanasesiad yn ddogfen allweddol sydd erbyn hyn yn rhan greiddiol o arddangos priodoldeb trefniadau llywodraethu a pherfformiad y Cyngor. Rwyf yn fodlon fod cynnwys y ddogfen yn adlewyrchiad teg a chywir o sefyllfa Cyngor Gwynedd.

4.2 Swyddog Monitro

Rwy'n fodlon gyda priodoldeb y penderfyniad a geisir.

Rhestr Atodiadau:

Atodiad 1 – Adroddiad Perfformiad Blynyddol a Hunanasesiad Cyngor Gwynedd 2023/24

